

## Sert Gerçeklik İle Davetin Nabzı Arasında

Davet taşıyıcısının önündeki gerçeklik (vakıa) taşlaştığında, donukluk sadece dışarıda kalmaz, aksine onun gölgesi içeriye, yani bir zamanlar umutla dolup taşan kalbe kadar uzanır ve kalp, şu yorucu sorularla ağırlaşır: Sözün bir etkisi var mı? Sesin bir yankısı var mı? Yoksa rüzgâr her nidayı yutup götürüyor mu?

Davet, özünde insanlarla çatışmaktan ziyade, zamanla bir çatışmadır; zira davet taşıyıcısı, nurunu göstermek isteyen bir fikri taşıdır. Oysa gerçeklik bazen serttir ve kolayca karşılık vermez. Ancak uzun bir sabır ve kapının tekrar tekrar çalınması sonrasında kapılar açılır. İşte tam burada, değişim arzusu ile donukluğun gerçekliği arasındaki bu mesafeye, sanki bir duman gibi sinsi sinsi umutsuzluk sızmaya başlar; ilk başta görülmez ama yerleşince ruhu boğar.

Ancak umutsuzluk, hakikatinde davanın başarısızlığının bir delili değildir; aksine davet taşıyıcısının, davetin sonuçlarına olan aşırı bağlılığının bir göstergesidir. Bu da meyveyi vaktinden önce görmek isteme arzusunun bir başka yüzüdür. Ama hayatın yasaları bireylerin arzularına boyun eğmez; aksine daha derin bir ritme göre ilerler. Öyle ki tohumlar yüzeye çıkmadan önce gizlice filizlenir.

Davet taşıyıcısının karşı karşıya kaldığı en tehlikeli şey, insanların reddetmesi değildir, aksine görevini anlık karşılık vermeye indirgemesidir. Oysa davet, acil sonuçlarla ölçülen bir pazarlık değildir; aksine bilince ekilen bir risalet olup zamanı gelene kadar gizli kalmaya devam edebilir. Zira nice sözler vardır ki bir gaflet içinde kabul edilmiş olup geç bir uyanışla meyve vermiştir. Nice durumlar da vardır ki sahibi onu geçici sanmıştır, oysa bu durum, başkalarının hayatında bir dönüm noktası olmuştur.

Gerçeklik taşlaştığında, gözden geçirilmesi gereken ilk şey, risaletin doğruluğu değildir, aksine aracın esnekliğidir; zira canlı fikir ölmez, ancak onun yeni bir üsluba, farklı bir girişe ya da insanlara daha yakın bir kalbe ihtiyacı olabilir.

Kalpler zorla açılmaz, aksine yumuşaklıkla kazanılır; zorlamayla yönlendirilmez, aksine hikmet ve güzel öğütle ikna edilir.

Sonra davet taşıyıcısı, ne kadar ihlaslı olursa olsun, sonuçlardan değil, tebliğ etmekten sorumludur. İşte bu hakikat nefiste yerleştiğinde, nefsi beklentilerin ağırlığından kurtarır ve ona yeniden niyetin saflığını kazandırır. Böylece davet taşıyıcısı, artık etkisini görmek için amel etmez, aksine bizzat amelin ibadet olduğuna ve her samimi çabanın, hiçbir şeyin zayi olmayacağı bir terazide yerini bulacağına iman eder.

Bu nedenle umutsuzluk yolun sonu değildir; aksine bir uyarı durağı ve kalp ile akıl arasında, coşku ile hikmet arasında ve umut ile sabır arasında yeniden denge kurmaya yönelik bir davettir. Eğer davet taşıyıcısı bu anı aşmayı başarabilirse, bu durumdan yolun doğasını daha derin ve daha iyi anlayarak çıkacaktır.

Gerçeklik taşlaşabilir ancak sonsuza dek bu şekilde kalmaz; zira bugün katı görünen şey, yarın sabırla düşmeye devam eden bir su damlasının etkisi altında çatlayabilir. Sonuç olarak davet taşıyıcısı; hacmi küçük ama sebat ettiğinde etkisi büyük olan o damladan başka bir şey değildir.

Bu nedenle umutsuzluk, zorla kovulmaz, aksine kesinlik (yakîn) ile erir; çünkü hak bakidir, çünkü doğru söz ölmez ve çünkü yol -ne kadar uzasa da- sonsuz değildir.